

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 200

van **MAURITS VANDE REYDE**

datum: 17 december 2019

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Studie over incubatoren en acceleratoren - Aanbevelingen

In de studie 'Onderzoek naar het ecosysteem van incubatoren en acceleratoren in Vlaanderen' die door KPMG en de UHasselt werd uitgevoerd, werd een analyse gemaakt van het huidige landschap inzake incubatoren en acceleratoren. Er werden op basis van deze analyse, alsook op basis van enkele buitenlandse casestudies, een aantal duidelijke verbeterpunten gedetecteerd.

De studie stelt o.a. (blz. 50): "In Vlaanderen worden tal van initiatieven ondernomen om startende ondernemingen te begeleiden. Toch lijkt het Vlaamse ecosysteem minder matuur dan verschillende andere buitenlandse ecosystemen (bv. Frankrijk en Nederland). Er zijn zeker voorbeelden van goed werkende begeleidingsinitiatieven, maar in het algemeen zijn er teveel initiatieven, die té versnipperd en concurrentieel zijn en waarvan de kwaliteit niet consistent is doorheen het landschap. Daarnaast loopt Vlaanderen op internationaal vlak voornamelijk achter op het vlak van imago en branding."

Algemeen wordt vastgesteld dat het beleid naar startende en snelgroeende ondernemingen minder matuur is in Vlaanderen dan in de onderzochte landen (o.a. Nederland, Frankrijk en Zwitserland). Zo wordt vastgesteld dat de aard en de kwaliteit van de dienstverlening door incubatoren en acceleratoren voor verbetering vatbaar is en meer zou moeten worden afgestemd op de noden van de start-ups en scale-ups. Tevens zou er meer samenwerking moeten zijn tussen de incubatoren en acceleratoren onderling, alsook met kennisinstellingen, financierders en buitenlandse organisaties. Incubatoren en acceleratoren zouden, meer dan heden het geval is, de toegang tot kapitaalverschaffers moeten faciliteren.

Verder stelt de studie dat het aanbod van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) en Flanders Investment & Trade (FIT) bij start-ups en scale-ups niet steeds duidelijk is. De frontoffice (vzw Team Bedrijfstrajecten) is onvoldoende bekend bij de doelgroep.

De bestudeerde landen blijken ook over een meer uitgewerkte aanpak te beschikken om buitenlandse start-ups en scale-ups aan te trekken. Algemeen ontbreekt het Vlaanderen volgens de studie aan een duidelijke branding en imago als innovatieve regio.

De studie formuleert enkele duidelijke aanbevelingen en principes voor de verdere uitbouw van het toekomstig ecosysteem in Vlaanderen. Algemeen kunnen deze gebundeld worden rond drie grote domeinen:

1. rol van incubatoren en acceleratoren binnen het Vlaams ecosysteem
2. internationale profilering van het Vlaams ecosysteem als start-up/scale-up hub
3. algemene organisatie van het Vlaams ecosysteem

1. De aanbevelingen worden vertaald in een roadmap met mogelijke acties.
 - a) Welke aanbevelingen en acties acht de minister aan de orde en welke niet?
 - b) Op welke wijze zal de minister uitvoering geven aan de aanbevelingen uit de studie? Welke aanpak zal gevolgd worden om de aanbevelingen en voorgestelde acties te implementeren?
 - c) De beleidsnota Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) 2019-2024 stelt: "We willen ook de incubatoren, als broedplaatsen voor snelle groeiers, verenigen in een netwerk. Dergelijke structuur moet tezamen met innovatieve buitenlandse incubatoren zorgen voor onthaalinfrastructuur voor overzeese groeiondernemingen die de Europese markt vanuit Vlaanderen willen veroveren. We onderzoeken de haalbaarheid van deze aanpak en geven een stimulans om internationale partnerschappen hier rond uit te bouwen."
 - i. Deze passage komt deels tegemoet aan enkele aanbevelingen uit de studie.

Hoe zal uitvoering gegeven worden aan deze passage en wat is de timing?
 - ii. Hoe zal gezorgd worden voor een integrale aanpak in samenhang met de bevindingen uit de studie?
2. De studie stelt o.a. voor om een werkgroep aan te stellen binnen VLAIO, PMV en FIT voor de uitrol en opvolging van de aanbevelingen.

Hoe staat de minister ten aanzien van deze piste?
3. Specifiek inzake internationalisering wordt vastgesteld dat er nog onvoldoende aanpak is om buitenlandse start-ups en scale-ups naar Vlaanderen te halen.

Welke knelpunten ziet de minister hier en hoe zullen ze worden aangepakt?
4. De studie stelt dat het aanbod van VLAIO, PMV en FIT bij start-ups en scale-ups niet steeds duidelijk is. De frontoffice (vzw Team Bedrijfstrajecten) is onvoldoende bekend bij de doelgroep. Deze vaststelling geldt na de inspanningen die door VLAIO reeds zijn gebeurd om het aanbod te vereenvoudigen.

Hoe evalueert de minister deze vaststelling en welke pistes ziet ze nog om hieraan verder te remediëren?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 200 van 17 december 2019

van **MAURITS VANDE REYDE**

Vooraleer ik op uw specifieke vragen inga, wil ik benadrukken dat dit geen studie is over de incubatoren die genoten van de Vlaamse steunregeling voor incubatoren van VLAIO. De studie gaat veel breder.

Vlaanderen kent de laatste jaren een heel levendig ecosysteem waarbinnen veel private initiatieven zonder overheidssteun ontstaan. Dat is een goede zaak waar ik heel blij mee ben. Eigen aan een marktwerking is dat spelers ontstaan en verdwijnen.

Als de studie de indruk wekt dat Vlaamse incubatoren en acceleratoren nog niet optimaal functioneren, is dat voor een stuk te wijten aan het feit dat zij voor een belangrijk aandeel zelf nog starter zijn. Je moet de studie eerder zien als een zelfevaluatie van het Vlaamse landschap, aangevuld met een benchmark met enkele goede praktijken uit andere landen.

1. a-b) De vaststellingen en aanbevelingen van deze studie zullen waar mogelijk en nuttig meegenomen worden in de beleidsvoorbereiding van de acties rond incubatoren en acceleratoren. Deze zullen ook verder getoetst worden aan de ervaringen van VLAIO.
 - c) i. Om incubatoren en acceleratoren te ondersteunen bij de herpositionering van hun rol binnen het Vlaamse ecosysteem, onderzoeken we de behoefte en de noodzaak aan het uitwerken van een kader. Dit zal gekoppeld dienen te worden aan de regionale specialisatie strategieën en het clusterbeleid.
 - ii. Het regeerakkoord voorziet dat VLAIO voor de afstemming zorgt tussen deze strategieën om specialisatie en de meerwaarde voor Vlaanderen te garanderen. Op deze manier beschikken we over een hefboom voor een voldoende integrale aanpak.
2. Het is evident dat VLAIO zal samenwerken en afstemmen met FIT en PMV bij het ontwikkelen en opzetten van beleidsacties op dit vlak.
3. Voor het acquisitiebeleid en het aantrekken van buitenlandse start-ups en scale-ups, ligt de bevoegdheid bij FIT.
4. De vaststelling dat het aanbod van de Vlaamse overheid voor ondernemingen nog onvoldoende breed is gekend, geldt niet alleen voor start-ups en scale-ups. Het is een voortdurend streven van VLAIO om hierop in te spelen. Net omwille van die reden werd het VLAIO Netwerk opgericht. Een basisvoorwaarde om het aanbod beter bekend te laten worden bij bedrijven, is dat de actoren in het ecosysteem waar de bedrijven mee in contact komen beter vertrouwd geraken met elkaars aanbod en dat van de overheid. Het principe 'no wrong door', waarmee wordt bedoeld dat als een ondernemer aanklopt bij zijn vertrouwde organisatie hij meteen een directe toegang krijgt tot het aanbod van het volledige VLAIO Netwerk, is een belangrijk principe dat vanaf 2019 wordt uitgerold.

De VLAIO front-office, in het bijzonder het team bedrijfsadviseurs levert uitstekend werk. Dit blijkt uit de monitoring van hun doelstellingen. In ieder geval wordt de werking van de front-office permanent geoptimaliseerd op basis van alle bruikbare

feedback. Ik ben er van overtuigd dat de situatie vandaag al is veranderd en in de nabije toekomst nog meer zal verbeteren.